

Huusstand, saa maa man, som sagt, ogsaa tage alle gifte Kvinder med og alle ugifte Kvinder, der ikke have Børn, og man kan kun udelukke de ugifte Kvinder, der have Børn, fordi der bliver en Plet paa dem. Det er overhovedet en meget betænkelig Sag med denne selvstændige Huusstand, naar man ikke tidskrænker Benævnelsen til kun at omfatte dem, der ere Hoveder for en Familie. Jeg skal blot gjøre opmærksom paa, hvor mange Kvinder der i det Hele taget baade her i Hovedstaden og i de store Kjøbstæder, ja selv paa Landet, naar de blot $\frac{1}{2}$ Aars Tid ikke kunne faae Tjeneste og derfor leie et Bærelse, hvor de sidde som selvstændige og ernære sig ved Stræddersyning osv., kunne gjøre Paastand paa at have egen Huusstand. Hvad der her skulde være en virkelig selvstændig Huusstand, vilde altid blive meget vanskeligt at afgjøre. Dertil kommer endnu, at Kravet om Ubergtetheden, naar det skulde gjøres gjældende ligesom for Kvinder, let vilde medføre noget saare Uhyggeligt. Jeg synes derfor, at man ikke her skal give Kvinderne den Ret, som ligger i at maatte være med ved Valget af Valgmænd, uden dog selv at kunne blive Valgmænd. Jeg troer, at man gjør bedre i ikke her at gjøre et lille Forsøg, der hverken i Virkeligheden indrømmer Kvinden noget Synderligt, eller sikker os for Følger, som kunne blive mindre ønskelige.

Jeg ønsker dernæst ganske i Forbigaaende at berøre Endringsforslaget under Nr. 6 til § 4, der gaaer ud paa, at Valgbestemmelserne om Valgmændenes Valg skulle udfærdiges som kongelig Anordning, medens Lovforslaget har henviist til, at de skulle fastsættes af Kirke- og Undervisningsministeren. Min Deeltagelse i dette Endringsforslag staar i Forbindelse med en almindelig Betragtning. Medens jeg nemlig ikke ønsker at drage selve Regjeringens Haand ned i alt det Cirkelle af Administrationen, saa anser jeg det paa den anden Side for at høre med til constitutionel Sammelighed og ikke blot dertil, men tillige til god constitutionel Form og Virkelighed, at man ikke trækker Regjeringens Haand for meget tilbage, og at man ikke i selve Lovgivningen ligesom opstiller Ministerierne som en Mellemmagt mellem Kongen og Rigsdagen. Ministe-

rierne ere kun de Organer, igjennem hvilke Hans Majestæt handler. Hans Majestæt kan vel overlade disse Organer mere og mindre af den executive Myndighed, som i sin Heelhed hviler i hans Haand, men, hvor der er Tale om at give store og omfattende Regler, som skulle ordne en betydelig Virksomhed som den, hvorom der her handles, for mange Aar, der tror jeg, at man bør holde paa, at Anordningen derom skal udgaae under Kongens Haand. Det er Regjeringen selv, der skal udøve den ved Lovgivningen til Regjeringen og ikke til Ministerierne henlagte Myndighed. Jeg troer, at dette er en Betragtning, som ogsaa enkelte Gange ellers kunde finde Anvendelse. Vi kunne meget godt her forlange en kongelig Anordning, uden at den enten her eller ellers, hvor det siges, at der kræves en kongelig Anordning, eller at Noget overlades til Kongens Afgjørelse, er udelukket, at Kongen saa atter kan overlade Detaillerne deraf til sine Ministres Afgjørelse, vi behøve ikke derfor i selve vore Love at sætte Ministrene directe i Bevægelse, eller paa en Maade stille dem imellem Kongen og os.

Jeg skal dernæst gaae over til at yttre et Par Ord om det Spørgsmaal, som vistnok er det, der er af meest praktisk Betydning ved Forhandlingen idag, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt Genstemmighed eller et stort Fleertal skal gjøre Udslaget ved Menighedsudvalgets Forhandlinger. Jeg holder ubetinget paa Lovforslagets Krav om Genstemmighed, og for mig foreligger der ikke her Spørgsmaal om en Gradsforskjel, men der foreligger i Virkeligheden Spørgsmaal om to forskellige Principer. Lovforslaget gaaer kun ud paa at give Menighederne en Medvirkning ved Præstevalget, men det er en betydelig og sikker Medvirkning, idet der fastsættes lovgivende og bestemte Former, hvorefter Alle skulle kaldes til at gjøre deres Medvirkningsret gjældende, saaledes at ikke en enkelt driftig Mand eller en enkelt driftig Side kommer til at træde istedet for Menigheden. Det er just det Charakteristiske ved de nu ogsaa hyppige Petitioner og Andragender, at nogle Saa som oftest sætte dem i Bevægelse, medens det faaer Udseendet af, som om det var Noget, der kom fra det